

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף היומי" בשו"ת ומ"מ

השאלות והתשובות מסומנות בקר תחתון

חולין צג.

חלב, בגדר החלב האסור באכילה והאם יש חילוק בינו לבין חלב המותר באכילה (ונקרא אצלינו שומן), עי' רמב"ן עה"ת ויקרא ג' ט' שיש חילוק במציאות ביניהם, ובראים סי' מז' חולק ולשיטתו תלוי בדין ההקרה, שמה שיש להקריב למזבח אסור באכילה, עי' צב: תוד"ה אמה, ועי' ספר תורת הניקור השלם סי' ז'.

שעל הכליות אמר רחמנא ולא שבתוך הכליות, עי' פרש"י וע"ע תוס' לעיל צב: ד"ה אמר, ועי"ש בראשונים ובתפארת יעקב ולב אריה.

תרבא דתותי מתני, ומהו? עי' פרש"י, ועי' תורת הניקור הירושלמי עמ' סד' ביאורו, ע"ע פי' הרמב"ם מאכ"א ז' ח', וביאור הרי"ף עי' ב"י סד' ובפרישה שם.

עי' מאירי שיי"א שחלב המותניים אינו מצוי בשור ופרה רק בכבשים, עי"ש מה שהביא להקשות על שי' זו, ומה שתי', ובשו"ת הרשב"א ג' רכא' נקט בפשיטות שישנו גם בשו"פ וגם בכבשים.

פירוקי מיפרקא, ויש לדון האם בגלל זה נאסר מה"ת או רק מדרבנן? ובראב"ד על הרמב"ם קר"פ י' יא' מוכח שהוא מה"ת, עי"ש כס"מ, ועי' תפארת יעקב.

חלב שעל המסס וכו', עי' רש"י ומדבריו נראה דחלב זה אינו תותב קרום ונקלף, ועי' קרן אורה נ.

האי תרבא דקליבוסתא, ומהו? עי' פרש"י, וע"ע שיחת חולין הערה 231 מה שהקשה סתירה בדבריו ותי', **והיכן חלבו?** פרש"י דהוא על העצם הקטנה המונחת על עצם האליה, ובר"י וכן הרמב"ם מאכ"א ז' ו' פליגי וס"ל שהוא החלב העיקרי, ועי' תורה ומצוה ויקרא קעא'.

זהו חלב שעל הכסלים, עי' בר"ן אי זהו החלב העיקרי שבו, ועי' תורת הניקור הירושלמי חלב דקליבוסתא ד', ומשיב דבר ח"ב כא'.

זהו חלב שעל הדקין, ופרש"י שבו נחלקו רבי ישמעאל ורבי עקיבא לעיל מט', ושם פרש"י דלא נחלקו רק בחלב שעל הקיבה ולא בחלב שעל הדקין? עי' לב אריה וכןסת הגדולה סד' אות פד.

חוטין שבעוקץ, עי' רש"י מה הם, ועי' מ"מ מאכ"א ז' יג' שלשון הגמ' לא משמע כן, ועי' ספר הבתים שער חלב ד' כ', **וטעם איסורם** ברש"י ורוב הראשונים נראה שהוא משום חלב, וברמב"ם מאכ"א ז' יג' כתב שהוא משום דם, ובספר הבתים כתב בשם הראב"ד שהוא משום גיד.

דידא ודלועא משום דמא, ועי' רשב"א ור"ן למה מנה רק חוטין אלו, ועי' בעיטור ח"ב ד:.

ולגבי עוף ברשב"א אסר ובריטב"א חולק, ועי' דרכי משה סה' ה'.

ע"ב

מדלא בריין אבמה"ח נינהו, ועי' תוס' דאין הכוונה שיש עליהם איסור תורה דאבמה"ה אלא שגזרו עליהם אטו אבמה"ח, (ועי' מהר"ם קזיס שהקשה למה למ"ד שמותר זה שונה מאבר ובשר

המדולדליו, ועי' ש"ך סב' יג'), אמנם ברמב"ם מאכ"א ה' ו' נראה שאסורים מה"ת עי' אור שמח שחיטה ח' יב'.

ואת לא תיכול, עי' רש"י ותוס', וברמב"ם מאכ"א ה' ז' כתב דהואיל ונהגו כל ישראל מקדם שלא לאכלם וכו', לפיכך גם עתה אסור לכל אדם לאכלם, וקשה הרי הלשון **ואת** לא תיכול? עי' ר"ן ובפר"ח סב' יג'.

ביעי דגדיא, למי הכוונה? עי' פרש"י, ועי' פר"ח סה' ט', ע"ע רמב"ם מאכ"א ז' יד' ובמ"מ שם.

אומצא דאסמיק, בפשטות הכוונה שהאדימה בגלל שנצרר בה דם, ועי' בטור סי' סה' בשם הבה"ג שהכוונה ששמו בחומץ, ועי' רמב"ן.

רישא בכיבשא, במאי איירי? עי' פרש"י, ובבה"ג סה' פי' דאיירי בצלייה גמורה, ועי' תורה"ב הקצר ב"ג ש"ג, ובשו"ת הרא"ש כלל כ' כג'.

אצדין מיקפא קפי ואסור, ומה נאסר? עי' בה"ג הנ"ל רא"ש רמב"ן רשב"א וריטב"א.

איכא דאמרי וכו', ולהלכה, עי' רי"ף ורמב"ם דפסקו כלישנא קמא, ועי' בדק הבית ג' ג'.

שני גידין וכו' פנימי וחיצון, סמוך לבשר וכו' איקלודי מיקליד, עי' פרש"י ורשב"א, ועי' ב"י סה' ח'.

כזית אפילו בב' וג' מקומות, ואי בא לחלוק או לפרש דברי רב פפא? עי' רשב"א וריטב"א, עיטור הכשר בשר ח:; או"ז ח"א תמח', רמב"ם מאכ"א ז' כא' ולח"מ, טוב"י סי' סד', וע"ע רבינו גרשם.

לעברו בכשעורה, ומתי מעבירין בשאר עניינים? עי' איסור משהו לראב"ד עמ' קכג', ועי' שו"ת מים עמוקים סי' כד' מה שהרחיב וביאר הדברים, וסדר העברה עי' או"ז ח"א תמח'.

אין נאמנין עליו ועל החלב, וחכ"א נאמנין, ובאיזה **חלב נחלקו?** עי' תוד"ה נאמנין, ובריטב"א חולק, **ומה שכתבו** תוס' שבמקום טירחא מרובה לכו"ע אין נאמנין, קשה והלא לל"ב שהוחזק כר"מ שצריך חטיטה, כל הטבחים נאמנים, והלא הוא טירחה מרובה? עי' לב אריה, ראש יוסף וחת"ס, ויסוד דבריהם דיתכן שבזה נחלקו שתי הלישנות האם בטירחא מרובה נאמנים.

והרמב"ם מאכ"א ח' ז' כתב דנאמן הטבח על גיד הנשה כדרך שנאמן על החלב, ומה שתלה הדברים זה בזה, עי' ב"י וב"ח סה', ט"ז סק"ז ולב אריה.

שולח אדם וכו', ועי' רשב"א למה החשש הוא רק בשולח לעבו"ם ולא לישראל, ע"ע ר"ן.

הרמב"ם מאכ"א ח' יד' הוכיח ממתניתין שגיד הנשה מותר בהנאה, ובתוס' לקמן צט: וכן ברא"ש סי' יז' פליגי, ועי' בנו"כ על הרמב"ם שהקשו שלכאורה סותר את עצמו ממה שפסק שאין בגידין נו"ט עי' תי', ועי' שו"ת הרשב"א ח"א למה אין לא תחנם במה ששולח לגוי, ועי' ראש יוסף.

שלימה אין חתוכה לא, עי' רש"י שמדייק בן מלשון ירך, עי' תורת חיים מה שהקשה עליו ובתפארת יעקב יישבו, וע"ע חוסן ישועות.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'